

Spildevand i hovedstaden afslører bekymrende tendens

28. juli 2023, Berlingske, Sektion 1, Side 9 (Nyheder), Mads Klitgaard..., 752 ord, Id: e9cb1b35

I hovedstadens kloakker flyder det bogstavelig talt med beviser på, at der i løbet af en årrække er blevet indtaget markant mere kokain.

Det sker typisk på toiletter med en låst dør.

Det er her, det eftertragtede narko bliver sniffet ind og senere tisset ud.

Og det er scenarier som disse, der i langt højere grad udspiller sig i fire hovedstadskommuner.

Det viser en række spildevandsanalyser fra Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug under EU, der er lavet i samarbejde med Afdeling for Retskemi på Københavns Universitet (KU) og BIOFOS, der står for driften af renseanlæg Lynetten på Refshaleøen.

Ifølge Marie Mardal, der er forsker og lektor på retsmedicinsk institut på KU, og som har hjulpet med at analysere prøverne, kan man se, at der bliver indtaget mere kokain.

»Al urin bliver blandet i kloakkerne.

Vi kan derfor ikke se, hvorvidt der er flere personer, der tager kokain.

Vi kan kun se, at forbruget er steget,« siger Marie Mardal.

Ifølge BIOFOS stammer spildevandsprøverne fra dele af henholdsvis Gentofte, København, Frederiksberg og Gladsaxe.

Berlingske har i denne uge beskrevet, hvordan det vælter ind med kokain i Danmark, og at efterspørgslen på det eftertragtede narko er steget.

Og spildevandsprøverne er blot endnu et bevis på den skræmmende tendens.

Mere narko i kummen

I et forsøg på at overvåge forbruget af narkotika i EU har man i adskillige år indsamlet spildevandsprøver fra en række renseanlæg rundt omkring i Europa.

For at undersøge mængderne af kokain har kemikerne ledt efter nedbrydningsstoffet benzoylecgonin, der typisk kan påvises i en urinprøve fire timer efter indtagelse af kokain og op til fire døgn efter seneste indtag.

Og med undtagelse af 2016, 2017 og 2020 har prøverne fra renseanlægget i København vist en tredobling i forbruget af kokain siden 2013.

Mens der i 2013 blev målt markører i spildevandet, der svarer til 218 mg kokain pr. 1.000 indbyggere om dagen, blev der i 2022 fundet 647 mg kokain pr. 1.000 indbyggere om dagen.

»Vi kan ikke se forskel på, om der er en person, der tager fem »doser« kokain eller fem personer, der tager en »dosis« kokain hver. Man kan derfor nemt komme til at fejlfortolke tallene,« vurderer Marie Mardal, der også påpeger, at resultaterne fra prøverne kan variere en smule, men at man ikke kender disse afvigelser (+/-).

»De målte resultater kan reelt set være en smule højere eller lavere.

Normalt kender man afvigelserne, men ikke her,« siger hun.

De seneste prøver er ifølge EU indsamlet i løbet af en uge mellem marts og maj, hvor hver prøve er en blanding af spildevand i løbet af 24 timer.

»Man har udvalgt en helt normal uge, hvor der ikke sker noget, der kan have indflydelse på målingerne, såsom byfester« forsikrer Marie Mardal.

Prøverne viser, formentlig til de færrestes overraskelse, et øget forbrug af kokain i weekenderne.

Svært at vurdere omfanget Anlægget på Lynetten er designet til at håndtere spildevand, der svarer til cirka en millioner mennesker, baseret på en regnemodel, der tager udgangspunkt i, hvor meget en person udleder af organisk stof pr. dag.

Men det er ifølge BIOFOS næsten umuligt at slå fast, hvor mange mennesker, spildevandet reelt stammer fra, men anlægget modtog i 2021 organisk stof svarende til cirka 900.000 personer.

Det er dog ikke det samme som det reelle antal af indbyggere, da noget af det organiske stof også stammer fra industri, regnvand og så videre.

Og mens Marie Mardal mener, at resultaterne fra EU-projektet er troværdige, er der også faldgruber ved undersøgelsen, såsom populationstallene.

»De er baseret på, hvem der bor i området, hvilket nødvendigvis ikke er repræsentativt, da der ikke tages højde for tilfældigt besøgende,« siger Marie Mardal, »en af styrkerne ved EU-projektet er, at man kan sammenligne regioner og over tid. Resultaterne stemmer også godt overens med øvrige kilder på området.« Historisk rent kokain Trods ihærdig modstand fra politi og toldmyndigheder, strømmer kilovis af kokain ind over de danske grænser i disse år.

Samtidig efterspørger danskere i højere grad det afhængighedsskabende og sundhedsskadelige narko.

Og mens prisen over en årrække er faldet markant, har Sundhedsstyrelsen denne sommer været ude og advare om, at stoffet nu er historisk rent med en renhed på 73 procent. I 2020 var den gennemsnitlige renhed 57 procent.

Marie Mardal vurderer dog ikke, at renheden som sådan har nogen indflydelse på resultaterne fra spildevandsanalyserne.

»Det har kun en indflydelse på undersøgelsen, hvis renheden har en adfærsændrende effekt, og det kan jeg ikke sige noget om,« siger hun.

mkch@berlingske.dk

»Man har udvalgt en helt normal uge, hvor der ikke sker noget, der kan have indflydelse på målingerne, såsom byfester.« MARIE MARDAL, FORSKER OG LEKTOR PÅ RETSMEDICINSK INSTITUT PÅ KU.

Alt mediemateriale fra Infomedias er ophavsretligt beskyttet.

Du må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre mediemateriale fra Infomedias uden særlig og skriftlig aftale med udgiverne, som har ophavsretten til materialet. Det er ikke tilladt at gemme mediemateriale lokalt på f.eks. egen pc. Alt materiale skal tilgås via Infomedias systemer. En overtrædelse af nævnte er brud på ophavsretten og vil blive rapporteret til udgiverne, som har ophavsretten. Infomedias forbeholder sig ret til at kræve kompensation for misbrug, der strider mod jeres aftales bestemmelser eller gældende dansk lovgivning.

Kopiering

En aftale med Infomedias giver ikke ret til kopiering af mediemateriale. Denne ret kan opnås gennem en aftale med Copydan Tekst & Node, som dækker kopiering på tekstrområdet. Læs mere om mulighederne for analog og digital kopiering for hhv. virksomheder og uddannelser på <http://www.tekstognode.dk>.